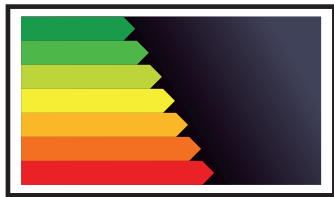
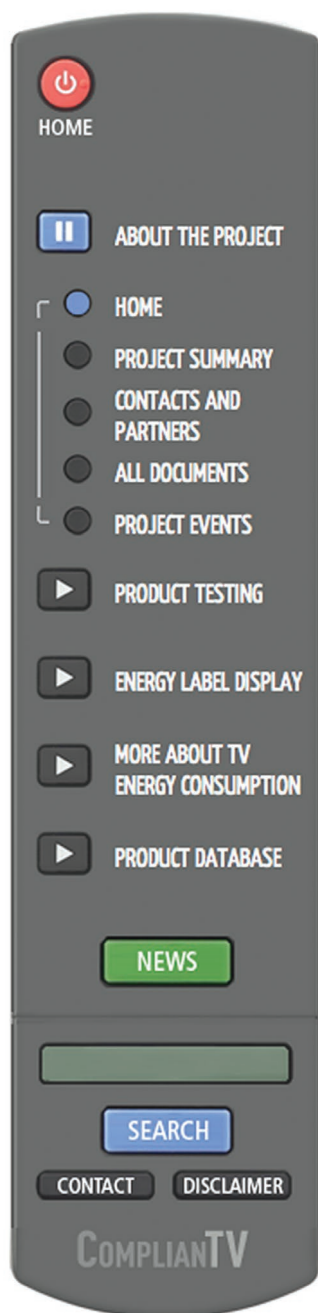

COMPLIANTV

Compliance of TVs
with Energy Label and Ecodesign Requirements

Energetické štítky pro televizory: Jak mají být spotřebitelům k dispozici při prodeji

Zpracováno v rámci projektu CompliantTV:
Compliance of TVs with Energy Label and Ecodesign
requirements.

Autor:
Juraj Krivošík
SEVEn, Středisko pro efektivní využívání energie

Koordinátor projektu:
BIO IS, France

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Obsah

Obsah

Úvod	3
Energetické štítky televizorů – proč a jak	4
Jaké informace jsou na energetickém štítku TV?	5
Energetické štítky a ekodesign televizorů – jaké informace mají mít spotřebitelé k dispozici	7
Kamenné obchody:	
– Energetický štítek uvedený na televizorech	
– Poskytování informací o výrobku	
Internetové obchody:	
– Zobrazení energetického štítku a informací o výrobku	
Další požadavky na informace:	
– Informace Ekodesignu	
– Reklamy	
Příklady nesprávného zobrazení energetického štítku u televizorů	10
Kdo zodpovídá za kontrolu správného umístění energetického štítku?	13
O projektu CompliantTV	14
Na projektu CompliantTV se podílejí	15

Energetické štítky jsou úspěšným nástrojem, který pomáhá spotřebitelům při výběru energeticky úspornějších výrobků. Spotřebitelé je dobře znají a jsou pokládány za účinný mechanismus při přechodu k energeticky účinným výrobkům – prospěch z toho mají spotřebitelé, společnost i životní prostředí.

Od prosince 2010 musejí být všechny nově prodávané televizory označeny energetickým štítkem¹ a kromě toho musejí splňovat některé další závazky související s poskytováním informací spotřebitelům.

Účelem tohoto dokumentu je pomoci obchodníkům, prodejcům a distributorům v pochopení a zavádění jednotlivých požadavků v této oblasti. Pro názornost uvádíme konkrétní příklady správného zobrazování energetického štítku a poskytování požadovaných informací.

Tento dokument byl vytvořen v rámci projektu CompliantTV, při kterém bylo provedeno rozsáhlé testování a prověřování televizorů spolu s kontrolními návštěvami obchodů.

Autoři tohoto dokumentu a členové projektového týmu CompliantTV jsou nadále plně připraveni odpovídat na Vaše otázky, poskytovat Vám další informace o energetickém štítkování televizorů a uvádět osvědčené postupy v této oblasti.

Proč by obchodníci měli energetický štítek a další požadované údaje zobrazovat?

Je to nejen

- právní povinnost, podléhající kontrole státních orgánů,

ale také

- tržní příležitost, zajišťují zájmy spotřebitelů,
- podpora prodeje energeticky úsporných výrobků,
- posílení důvěry v konkrétní obchod, respektive prodejnu a
- přispění ke snížení účtů zákazníků za energie.

Průzkumy trhu ukazují, že spotřebitelé jsou ochotni zaplatit více peněz za výrobek, který je prokazatelně energeticky úspornější – a energetický štítek usnadňuje jeho identifikaci a výběr.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32010R1062>

Energetické štítky televizorů – proč a jak

V zásadě platí, že účelem energetického štítkování je poskytovat transparentní a plně srovnatelné informace o spotřebě energie daného výrobku a o jeho dalších vybraných výkonnostních charakteristikách. Energetické štítky musejí být spotřebiteli k dispozici v místě prodeje. V důsledku toho mají spotřebitelé možnost následně porovnat výrobky podle jejich energetického výkonu a provést odpovědnější výběr.

Energetické štítky byly poprvé zavedeny pro vybrané skupiny výrobků v některých členských státech EU v roce 1980 a od té doby se rozrůstá seznam produktů, na které se vztahuje příslušná legislativa. Energetické štítky pro televizory jsou speciálně upraveny nařízením Evropské komise č. 1062/2010, které stanovuje, že u všech televizorů, které vstoupily na trh po 20. prosinci 2010, musí být uveden energetický štítek.

Konkrétně televizory jsou v systému energetického štítkování a minimální energetické náročnosti (ekodesignu) zařazeny především z následujících důvodů:

„Elektrina spotřebovaná televizory představuje významný podíl celkové poptávky evropských domácností po elektřině. U televizorů se stejnými funkcemi existují velké rozdíly z hlediska energetické efektivity. Energetická účinnost televizorů se tedy může výrazně zlepšit.“²

„Roční spotřeba elektrické energie v EU související s provozem televizorů byla odhadnuta na 60 TWh v roce 2007, což odpovídá 24 Mt emisí CO₂. Pokud nebudou přijata žádná konkrétní opatření k omezení této spotřeby, předpokládá se, že spotřeba elektřiny pro televizory vzroste na 132 TWh v roce 2020.“³

Většina současných energetických štítků, které již byly zavedeny v rámci směrnice o energetických štítcích (u různých jiných typů spotřebičů), má tyto shodné vlastnosti:

- neutrální jazyk (používání ikon);
- postupné zavádění třídy +;
- pouze 7 energetických tříd;
- uvádí se roční spotřeba energie (nikoliv za 24 hodin nebo na jeden cyklus);
- energetická třída se udává i v reklamách.

2 Commission delegated Regulation (EU) 1062/2010, (2)

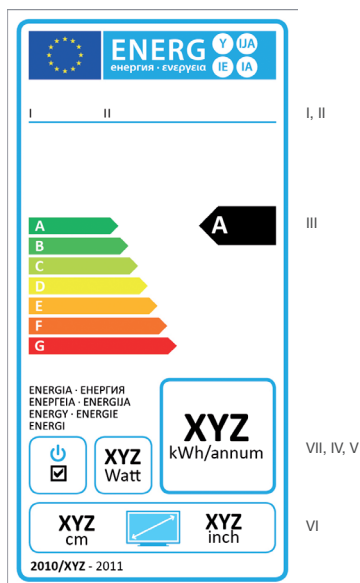
3 Commission Regulation 642/2009.

Jaké informace jsou na energetickém štítku TV?

5

Následující text vysvětluje obsah energetických štítků televizorů, obsah některých specifických ikon, které nemusí být spotřebitelům zcela zřejmé.

Na štítku musejí být uvedeny následující informace:

- I. název dodavatele nebo obchodní značka;
- II. identifikace modelu dodavatele, přičemž „identifikací modelu“ se rozumí kód, obvykle alfanumerický, který odlišuje konkrétní model televizoru od jiných modelů se stejnou obchodní značkou nebo stejným názvem dodavatele;
- III. třída energetické účinnosti, hrot šipky udávající třídu energetické účinnosti televizoru je umístěn ve stejné výšce jako hrot šipky příslušné třídy energetické účinnosti;
- IV. spotřeba elektrické energie zapnutého televizoru ve wattech, zaokrouhlená na celé jednotky;
- V. roční spotřeba energie v kWh, zaokrouhlená na celé jednotky;
- VI. viditelná úhlopříčka obrazovky v palcích a v centimetrech;
- (VII.) u televizí, které mají snadno dostupný vypínač, jímž se přístroj uvádí do vypnutého stavu, při kterém spotřeba energie nepřesahuje 0,01 wattů, může být přidán symbol VII.

V případě, že byla určitému modelu udělena „ekologická značka Evropské unie“ podle nařízení (ES) č. 66/2010, může být ekoznačka EU přidána na energetický štítek.

Ikony na energetickém štítku televizorů, kterým by spotřebitelé nemuseli porozumět:

➤ přítomnost tlačítka vypnout (nejde o režim stand-by).

➤ spotřeba elektrické energie spotřebiče v zapnutém stavu (nikoli spotřeba za hodinu).

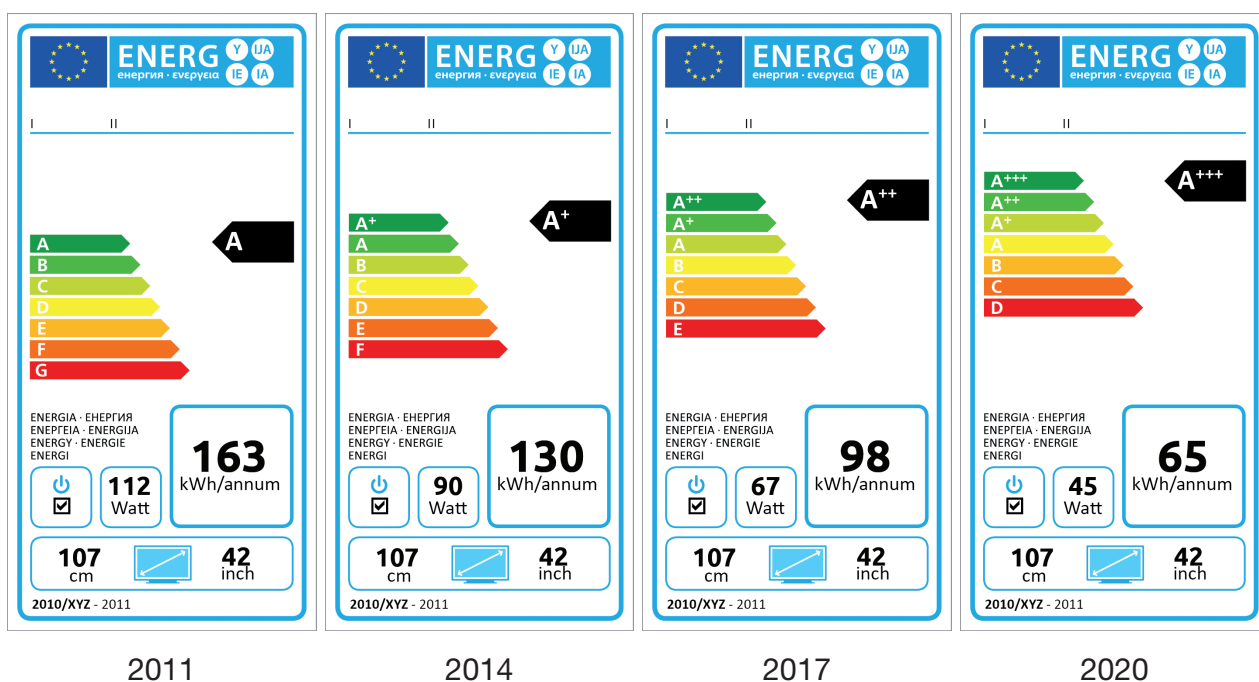

➤ roční spotřeba elektrické energie (není spotřeba za hodinu nebo za den).

Jaké informace jsou na energetickém štítku TV?

6

Povšimněte si, že energetické štítky pro televizory zavedené v roce 2010, obsahovaly stupnici energetických tříd A až G. Od roku 2014 se rozsah posunul od A⁺ do F. Od roku 2017 a dále bude A⁺⁺ až E, a po roce 2020 to bude A⁺⁺⁺ až D, což odpovídá očekávanému vývoji na trhu televizorů. Dřívější použití vyšších energetických tříd je možné na základě dobrovolnosti.

Výrobky uváděné na trh před uvedenými lhůtami mohou být i nadále zobrazovány v předchozím formátu energetického štítku a štítek se nemusí následně měnit. Například nový televizor uvedený do prodeje v prosinci 2016 nemusí měnit své označení v roce 2017, když je již na prodejně.

Energetické štítky a ekodesign televizorů – jaké informace mají mít spotřebitelé k dispozici

7 |

Existují čtyři typy informací, které mají být spotřebitelům k dispozici při jejich rozhodování o nákupu. Dodavatelé (např. výrobci, dovozci) jsou zodpovědní za poskytování těchto informací a obchodníci za jejich zpřístupnění:

- **Energetický štítek** – povinné umístění na televizorech a v internetových prodejnách.
- **Informační list** – musí být k dispozici.
- **Reklama** – musí uvádět energetickou třídu.
- **Volně přístupné webové stránky** – obsahují další doplňující informace.

Níže je uvedeno podrobnější vysvětlení požadovaných údajů a informací, které by měly být k dispozici:

Kamenné obchody

- **Energetický štítek umístěný na televizorech:**
  - Dodavatelé zajistí, aby každý televizor byl dodáván s tištěným štítkem v požadovaném formátu, obsahujícím určený soubor informací.
  - Každý televizor v místě prodeje je označen na přední straně jasně viditelným způsobem štítkem, který poskytl dodavatel.
- **Poskytování informačního listu:**
  - Dodavatelé zajistí, aby byl k dispozici informační list výrobku.
  - Informace v informačním listu televizoru musejí být v následujícím pořadí a musejí být uvedeny v brožuře k výrobku nebo v jiných podkladech:
    - název nebo ochranná známka dodavatele;
    - identifikační značka modelu dodavatele, přičemž značkou modelu se rozumí obvykle alfanumerický kód, který odlišuje konkrétní model televizního přijímače od jiných modelů se stejnou ochrannou známkou nebo stejným názvem dodavatele;
    - energetická třída modelu;
    - pokud byla udělena televizoru „ekologická značka EU“, může být tato informace uvedena;
    - viditelná úhlopříčka vyjádřená v centimetrech a palcích; spotřeba při zapnutém režimu;
    - roční spotřeba energie v kWh za rok, zaokrouhlená na celé jednotky; musí být uvedena jako: „Spotřeba elektrické energie XYZ kWh za rok vycházející ze spotřeby elektrické energie televizního přijímače, který je v provozu 4 hodiny denně po dobu 365 dní. Skutečná spotřeba elektrické energie závisí na způsobu použití televizního přijímače.“;

Energetické štítky a ekodesign televizorů – jaké informace mají mít spotřebitelé k dispozici

8 |

- spotřeba elektrické energie v pohotovostním režimu a ve vypnutém stavu nebo obou stavech;
- rozlišení obrazovky dané fyzickým horizontálním a vertikálním počtem pixelů.
- Jeden informační list se může vztahovat na několik modelů televizního přijímače dodávaných stejným dodavatelem.
- Informace obsažené v informačním listu mohou být poskytnuty formou kopie energetického štítku, a to buď barevně, nebo černobíle. V tomto případě musí být rovněž poskytnuty informace uvedeny výše, pokud již nejsou zobrazeny na štítku.

Internetové obchody:⁴

- Zobrazení energetického štítku a informací o výrobku:
- Dodavatelé by měli poskytnout prodejcem elektronickou verzi energetického štítku a informačního listu zobrazovaných na internetu, a to pro každý model všech produktů, například prostřednictvím svých internetových stránek, kde si je mohou autorizovaní prodejci stáhnout (povinně pro nové modely uváděné na trh od 1. ledna 2015). V případě již prodávaných modelů uvedených na trh před tímto datem je poskytování těchto informací dobrovolné.
- Štítek, který poskytl dodavatel, musí být uveden na displeji poblíž ceny výrobku. Velikost musí být taková, aby byl štítek jasně viditelný a čitelný a odpovídal právním předpisům. Štítek nemusí být hned vidět, ale musí se zobrazit na první kliknutí myši, rolování myši nebo na dotyk obrazovky.
- Upozorňujeme, že odstavce 3 a 4 přílohy IX novelizovaného nařízení č. 1062/2010 specifikují přípustná vyobrazení energetického štítku.
- Příslušné informační listy výrobku, poskytnuté dodavateli, musejí být zobrazeny na obrazovce v blízkosti ceny výrobku. Velikost musí být taková, aby byly jasně viditelné a čitelné. Informační listy mohou být zobrazeny skrytě, v tomto případě odkaz používaný pro přístup k nim musí být jasně a čitelně označen „Informační list“. Pokud se používá skryté zobrazení, informace o výrobku se musejí objevit na první kliknutí myši, rolování nebo u hmatových obrazovek dotykem na odkaz.

⁴ Na základě nařízení Evropské komise 518/2014 z března 2014, týkající se nových modelů od 1. ledna 2015. Dřívější uplatnění je možné na dobrovolném principu.

Energetické štítky a ekodesign televizorů – jaké informace mají mít spotřebitelé k dispozici

9 |

- Upozorňujeme, že pro modely uvedené na trh před 1. lednem 2015 legislativa upřesňuje seznam informací v textově podobě, včetně pořadí, ve kterém mají být pro nakupující zpřístupněny.⁵

Další požadavky na informace:

► Reklamy:

- Dodavatelé nebo prodejci musejí zajistit, aby každá reklama na konkrétní model televizního přijímače, pokud uvádí informace o spotřebě energie nebo o ceně, obsahovala i údaj o energetické třídě.
- Veškeré technické propagační materiály, které popisují konkrétní technické parametry konkrétního modelu televizoru, musejí obsahovat údaj o třídě energetické účinnosti daného modelu.

► Volně přístupné internetové stránky – informace o ekodesignu:

- Na volně přístupných webových stránkách musí od srpna 2010 výrobci poskytovat tyto informace:
  - hodnoty spotřeby elektrické energie v zapnutém stavu vyjádřené ve wattech (W), zaokrouhlené na jedno desetinné místo v případě naměřené hodnoty do 100 W a zaokrouhlené na celé jednotky v případě naměřené hodnoty vyšší než 100 W;
  - hodnoty spotřeby elektrické energie pro každý vypnutý stav a/nebo pohotovostní režim vyjádřené ve wattech (W) a zaokrouhlené na dvě desetinná místa;
  - televizory bez rychlé nabídky: poměr nejvyššího stupně jasu při zapnutí tak, jak je dodáván výrobcem, k nejvyššímu stupni jasu nejjasnějšího stavu, jehož může televizor dosáhnout, vyjádřený v procentech a zaokrouhlený na nejbližší celé číslo;
  - pro televizory s rychlou nabídkou: poměr nejvyššího stupně jasu v domácím režimu k nejvyššímu stupni jasu nejjasnějšího stavu při zapnutí, jakého může televizor dosáhnout podle testů, vyjádřený v procentech, zaokrouhlený na nejbližší celé číslo;
  - jestliže televizor obsahuje rtuť nebo olovo: obsah vyjádřený jako X,X mg a upozornění na přítomnost olova.

⁵ Nařízení Evropské komise č. 1062/2010, příloha VI,
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32010R1062>

Příklady nesprávného zobrazení energetického štítku u televizorů

10

V následující části uvádíme praktické příklady nesprávného nebo nedostatečného zobrazení energetických štítků. Fotografie zde použité jsou ilustrativní situace, které se vyskytly v různých obchodech napříč několika státy EU. Účelem této části je upozornit na tyto případy a pomoci prodej-
cům a dodavatelům v co největší míře zabránit nesprávnému štítkování.

**Nejčastější příklady nesprávného nebo nedostatečného označování televi-
zorů energetickým štítkem:**

Chybějící štítek	Špatný formát	Štítek nebyl vidět	Nesprávné umístění
Energetický štítek na tele- vizoru v místě prodeje není umístěn.	Štítek neodpovídá barvou, velikostí nebo formátem požadavkům legislativy (např. je černobílý, ne- úplný nebo poškozený, chybějí informace).	Štítek sice byl umístěn, ale není v obchodě jasně vidět (např. je zakrytý jinými informacemi/ce- novkou nebo je umístěn na zadní straně TV).	Štítek se nevztahuje k danému modelu (např. jeden štítek je umístěn mezi dvě odlišná zaří- zení, štítek byl použit z jiného zařízení).

Následující ukázky jsou převzaty ze skutečných obchodů a všechny před-
stavují příklady nesprávného označení, které není v souladu s příslušnými
právními požadavky a neslouží spotřebiteli při jeho hledání transparent-
ních a přesných informací. Tyto příklady byly vybrány z návštěv obchodů
uskutečněných v rámci projektu ComplianTV a představují skutečné situa-
ce, které se vyskytovaly opakovaně.

Chybějící štítek –
štítek nebyl k dispozici.

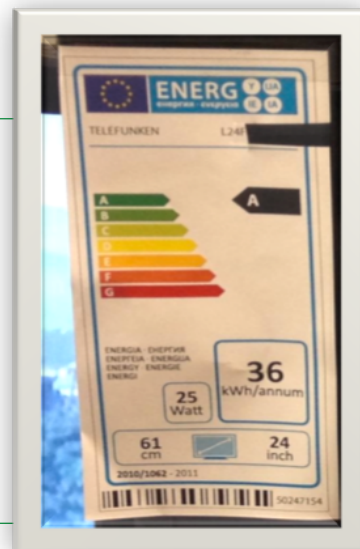

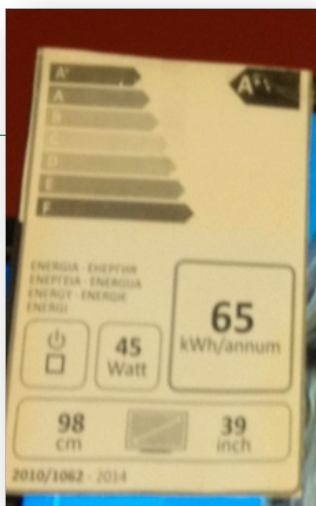
11 |

Příklady nesprávného zobrazení energetického štítku u televizorů

Špatný formát –
nekompletní nebo
poškozený štítek
(např. na obrázku je zakryta
identifikační značka
modelu).

Pozměněný formát –
kopie pořízená
obchodníkem.

Pozměněný formát –
prodejce udělal nový design
energetického štítku, úprava
obsahu.

Štítek není vidět –
špatné umístění
energetického štítku.

Příklady nesprávného zobrazení energetického štítku u televizorů

Použití –

číslo modelu na štítku neodpovídá modelu, který je vystaven.

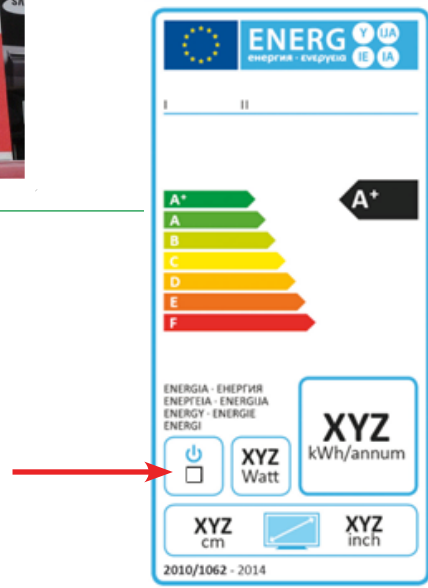
Zabalené modely –

všechny vystavené modely musejí mít energetický štítek, a to i když jsou prodávány pouze v krabicích.

Ostatní úpravy štítku –

vzhled a obsah štítku se nemůže měnit. Tento příklad ukazuje případ, kdy byla konkrétní ikona změněna způsobem, který legislativa nepovoluje. Správný způsob, jak zobrazit, že televize nemá manuální vypínání, je úplné odstranění tohoto políčka, zůstane zde prázdné místo.

Reklamy –

chybějící údaj o třídě.

Kdo zodpovídá za kontrolu správného umístění energetického štítku?

Pro kontrolu dodržování požadavků stanovených legislativou určil každý členský stát EU konkrétní tržní dozorový orgán⁶, který má pravomoc provádět kontroly.

Mnohé kontrolní orgány navštěvují obchody a další prodejní místa, kamenné i online obchody, kontrolují správné zobrazení energetických štítků a dalších požadovaných informací.

Tyto orgány udávají, že kontroly obchodů jsou často následkem nespokojenosti zákazníků nebo spotřebitelských organizací. Jednotliví spotřebitelé si mohou stěžovat na energetické štítky nebo na absenci dalších povinných údajů v místě prodeje.

Počet provedených návštěv v některých zemích dosahuje i několika set kontrol obchodů ročně. Vzhledem k nové legislativě týkající se energetických štítků a ekodesignu, která má vliv i na segment televizorů, je možné i v budoucnu očekávat zvýšenou pozornost ze strany dozorových orgánů.

Příslušným dozorovým orgánem v České republice je Státní energetická inspekce.⁷

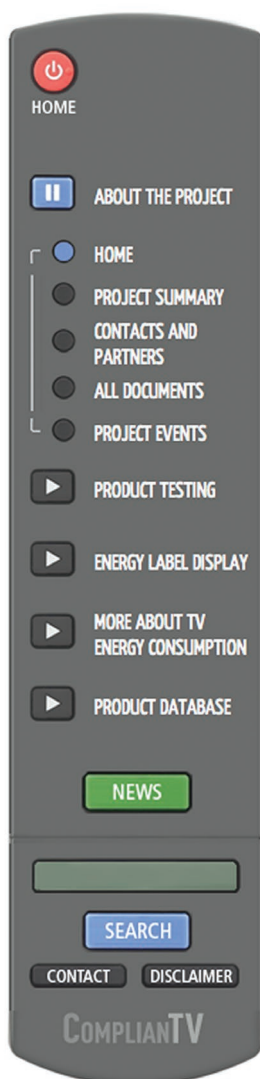
---

⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/documents/eco-design/national-contacts/market-surveillance/index_en.htm

⁷ <http://www.cr-sei.cz/>

O projektu CompliantTV

14

Při zavádění legislativy o minimální energetické účinnosti (směrnice o ekodesignu 2009/125/ES) a energetickém štítkování (Směrnice 2010/30/EU), Evropská unie stanovila konkrétní nástroje na podporu transformace trhu směrem k energeticky účinnějším výrobkům. Včetně televizorů, na které se vztahují obě směrnice a jsou nyní předmětem konkrétních prováděcích opatření ekodesignu (nařízení 642/2009) a požadavků na označování energetickými štítky (nařízení č. 1062/2010), jejichž cílem je zavádět na trh výrobky s vyšší energetickou účinností.

Splnění legislativních požadavků v praxi představuje klíčový podíl účinnosti těchto politik. V oblasti energetické účinnosti těchto výrobků v 28 zemích EU jsou v současné době k dispozici téměř všechny informace pro trh přímo od výrobců tak, jak bylo naplánováno v rámci legislativy ekodesignu a označování energetickými štítky. Dosud bylo ale provedeno velmi málo nezávislých testů výrobků a nezávislých potvrzení správnosti údajů o výrobku a vývoji trhu. Také do značné míry chybějí aktivity, které by hodnotily dostupnost požadovaných informací o výrobcích v obchodech a v informačních médiích.

V rámci projektu CompliantTV se proto sdružuje deset zkušených organizací, včetně tří zkušebních laboratoří, s cílem posoudit správnost štítkování u televizorů. Během projektu se navíc zároveň testují desítky televizorů, zda údaje o spotřebě energie, deklarované na energetickém štítku, odpovídají skutečným hodnotám. Tyto informace budou následně plně k dispozici všem zainteresovaným stranám (např. pro tržní dozorové orgány, zkušební laboratoře, výrobce, obchodníky a spotřebitele) a k dispozici na internetových stránkách projektu.

Zaregistrujte se na webových stránkách projektu a můžete sledovat jeho aktivity a dozvědět se více o kontrolách obchodů a testování výrobků!

www.complianttv.eu

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Výhradní odpovědnost za obsah tohoto dokumentu leží na autorech. Obsah nemusí nutně odrážet stanovisko Evropské unie. Ani EACI, ani Evropská komise není zodpovědná za jakékoli využití zde uvedených informací.

Na projektu ComplianTV se podílejí:

15

Francie: BIO IS, koordinátor projektu
185 avenue Charles de Gaulle, 92200 Neuilly-sur-Seine, France
Web: www.biois.com/en/

Česká republika: SEVEN,
Středisko pro efektivní využívání energie
Americká 17, 120 56 Praha 2
Kontaktní osoba: Juraj Krivosík
Email: juraj.krivosik@svn.cz
Web: www.svn.cz/en/

Rakousko: Austrian Energy Agency (AEA)
Mariahilfer Strasse 136, Vienna 1150, Austria
Web: www.energyagency.at/

Evropská organizace: DigitalEurope
Rue de la Science, 14, B-1040 Brussels, Belgium
Web: www.digitaleurope.org/

Evropská organizace: ECOS –
European Environmental Citizens Organisation for Standardisation
Mundo B, Rue d'Edimburg, 26, B-1050 Brussels, Belgium
Web: www.ecostandard.org/

Německo: Technische Universität Berlin
Gustav-Meyer-Allee 25, 13355 Berlin, Germany
Web: www.tu-berlin.de/

Německo: ipi Institute für Produkt-Markt-Forschung GmbH
Neckarstraße 155, 70190 Stuttgart, Germany
Web: www.ipi.de/en/

Německo: VDE Prüf- und Zertifizierungsinstitut GmbH
Merianstrasse 28, 63069 Offenbach Am Main, Germany
Web: www.vde.com/en

Nizozemí: Re/genT
Lagedijk 22, 5705BZ Helmond, Netherlands
Web: www.re-gent.nl/

Velká Británie: EST – Energy Saving Trust
21 Dartmouth Street, London SW1H 9BP, United Kingdom
Web: www.energysavingtrust.org.uk/

”

DIGITALEUROPE, Evropská asociace výrobců informační a komunikační technologie a spotřební elektroniky, doporučuje využívat tuto praktickou příručku o správném používání energetických štítků pro segment televizorů

DIGITALEUROPE

”

Dozorovou činnost v oblasti energetické účinnosti televizorů, jako i dalších spotřebičů, a kontroly přítomnosti energetických štítků a dalších požadovaných informací na místě prodeje v České republice provádí Státní energetická inspekce, jako orgán státního dozoru. Oceňujeme přínos a využití praktických zkušeností prezentovaných v této publikaci ve vzdělávání odborné veřejnosti a v prevenci nedostatečného zprostředkování informací o energetické náročnosti televizorů spotřebitelům.

Státní energetická inspekce